

Svar revisionsrapport - Granskning av åtgärder för en ekonomi i balans

Revisorerna i Region Gävleborg har genomfört Granskning av regionens åtgärder för en ekonomi i balans. Granskningen genomfördes av revisionsbiträdet PwC under 2023 och 2024. Med utgångspunkt från de iakttagelser och bedömning som framkom i den uppföljande granskningen lämnades följande rekommendationer:

Regionstyrelsen rekommenderas att:

- Se över fördelningsprinciperna avseende hälso- och sjukvårdsnämndens budgetram i syfte att tydligare koppla densamma till nämndens faktiska behov, beslutade prioriteringar och verksamhetsförändringar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden rekommenderas att:

- Fastställa nämndens fördelningsprinciper för budgetramen med en tydlig koppling till nämndens prioriterade mål och eventuella satsningar, då denna fördelning är av sådan vikt för nämndens möjlighet att styra och prioritera.
- Komplettera upprättade åtgärdsplaner med uppgifter om tidsplan och åtgärdernas beräknade effekt. Det är särskilt viktigt med en löpande uppföljning för att säkerställa att nämnden ges möjlighet att fatta beslut och följa upp om genomförda effektiviseringar får avsedd effekt och om dessa är tillräckliga eller ytterligare beslut om verksamhetsförändringar måste fattas.

Hållbarhetsnämnden rekommenderas att:

- Fastställa nämndens fördelningsprinciper för budgetramen inklusive koppling till nämndens prioriterade mål och eventuella satsningar.

Revisionsrapporten överlämnades av regionfullmäktige den 24 april 2024 till regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden samt hållbarhetsnämnden för beredande av svar. Enligt beslutet ska svar senast ha inkommit till regionfullmäktiges sammanträde i november 2024.

Kommentarer

Regionstyrelsen

Revisorerna anser att regionstyrelsen till övervägande del säkerställer en löpande kunskap om ekonomiskt läge. RS tar regelbundet del av skriftlig och muntlig rapportering av det ekonomiska läget. De rapporter och prognoser som lämnats under året har stämt väl överensmed det faktiska utfallet.

Revisorerna anser att regionstyrelsen till övervägande vidtar åtgärder utifrån sin uppsiktsplikt vid befarat ekonomiskt underskott. Regionstyrelsen har antagit riktlinjer för styrelsens uppsiktsplikt. Styrelsen har varit aktiv genom att dokumentera vidtagna beslut och åtgärder i protokoll. Styrelsen har begärt och tagit del av åtgärdsplaner, dock har detta skett relativt sent under året.

Regionstyrelsen lämnar följande kommentarer till rekommendationen:

Se över fördelningsprinciperna avseende hälso- och sjukvårdsnämndens budgetram i syfte att tydligare koppla densamma till nämndens faktiska behov, beslutade prioriteringar och verksamhetsförändringar.

Svar:

Region Gävleborgs principer för fördelning av budgetramar utgår som regel från den senaste prognosen för LPIK. Vad som gäller närmare för respektive år beskrivs i Budget- och planeringsförutsättningarna. I förutsättningarna för 2024-2026 samt 2025-2027 anges att uppräknings av hälso- och sjukvårdsnämndens budgetram för kommande budgetår motsvarar prognosen för LPIK exklusive pensioner plus 1 procentenhet. Den extra procentenheten avser ökade volymer, främst med anledning av en åldrande befolkning.

I granskningsrapporten görs inte någon bedömning av de regionövergripande principerna eller lämnas någon motivering till rekommendationen. Regionstyrelsen lämnar därför inte någon kommentar utöver ovan.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Revisorerna anser att hälso- och sjukvårdsnämnden till övervägande del säkerställer en löpande kunskap om ekonomiskt läge. HSN tar regelbundet del av skriftlig och muntlig rapportering av det ekonomiska läget. De rapporter och prognoser som lämnats under året har stämt väl överensmed det faktiska utfallet.

Vidare bedömer revisorerna att HSN i begränsad omfattning vidtar åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans. Bedömningen är att åtgärdsförslag och uppdrag bör preciseras både avseende vilken effekt de bedöms få och dels när de i tid bedöms ha effekt

Revisorerna bedömer även att HSN i begränsad omfattning upprättat fördelningsprinciper för sin budget med hänsyn till nämndens prioriterade mål och satsningar. I nämndens fördelning av budgetram saknas en tydlig koppling till nämndens prioriterade mål.

De skriver vidare att HSN till övervägande del säkerställer att nämnden erhåller löpande återrapportering om beslutade åtgärder och dess effekt. De kan granskningen konstatera att hälso- och sjukvårdsnämnden tagit del av återrapportering av de uppdrag som beslutats. De noterar att återrapporteringen av uppdragen kan kompletteras genom att ange tidsplan för när åtgärderna beräknas ge effekt, samt en uppskattning av vilka kostnadsreduceringar de beräknas ge.

Hälso- och sjukvårdsnämnden lämnar följande kommentarer till rekommendationerna:

Fastställa nämndens fördelningsprinciper för budgetramen med en tydlig koppling till nämndens prioriterade mål och eventuella satsningar, då denna fördelning är av sådan vikt för nämndens möjlighet att styra och prioritera.

Komplettera upprättade åtgärdsplaner med uppgifter om tidsplan och åtgärdernas beräknade effekt. Det är särskilt viktigt med en löpande uppföljning för att säkerställa att nämnden ges möjlighet att fatta beslut och följa upp om genomförda effektiviseringar får avsedd effekt och om dessa är tillräckliga eller ytterligare beslut om verksamhetsförändringar måste fattas.

Svar:

Det fördelningsbeslut kring budgetram som Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar om avser att fördela den budgetram som tilldelats nämnden i Regionstyrelsens budgetförslag. Denna fördelning av den tilldelade budgetramen görs mellan förvaltningarna *Intern produktion*, *Extern produktion*, *Ledning*, *Hälso- och sjukvårdsgemensamma resurser* och *Smittskydd*.

Förvaltningarna *Ledning*, *Hälso- och sjukvårdsgemensamma resurser* och *Smittskydd* är ledning-, support och tillsynsfunktioner till förvaltningen *Intern produktion*, där genomförandet av nämndens prioriterade mål och eventuella satsningar uteslutande sker. De fördelningsprinciper som nämnden utgår ifrån bygger på de fördelningsprinciper som Regionstyrelsens budgetfördelning bygger på varför förvaltningen bedömer att nämndens fördelningsprinciper inte behöver fastställas enskilt.

Under 2023 beslutades det i Hälso- och sjukvårdsnämnden att ge Hälso- och sjukvårdsdirektören (HSD) i uppdrag att fasa ut inhyrd personal i verksamheten på kort och lång sikt. För att kontinuerligt kunna följa denna åtgärds effekt har utfasningsplaner för de olika yrkeskategorierna av inhyrd personal tagits fram. Dessa utfasningsplaner innehåller nivåer på maximalt antal timmar per kvartal som förvaltningen kan utnyttja av dessa kategorier av inhyrd personal. En kontinuerlig uppföljning av använda timmar per månad och kvartal sker vid varje nämndssammanträde för att följa utvecklingen emot de uppsatta utfasningsplanerna.

En annan ekonomisk åtgärd som beslutas i nämnden och som följs upp kontinuerligt under 2024 är implementeringen av det nya nationella avtalet för inhyrd personal som Region Gävleborg implementerade ifrån april 2024. För att följa effekten utav denna åtgärd sker en kontinuerlig uppföljning av snitt timpriser på inhyrd personal per månad relativt en tidigare perioder där inhyrd personal avropats ifrån ett regionalt avtal. Förvaltningens uppfattning är att det under 2024 finns framtagna tidsplaner och beräknade effekter på de politiskt beslutade

åtgärderna för en ekonomi i balans och att en uppföljning av dessa åtgärder sker kontinuerligt i nämnden.

Hållbarhetsnämnden

Revisorerna anser att hållbarhetsnämnden till övervägande del säkerställer en löpande kunskap om ekonomiskt läge. HN tar regelbundet del av skriftlig och muntlig rapportering av det ekonomiska läget. De rapporter och prognoser som lämnats under året har stämt väl överensmed det faktiska utfallet.

Vidare bedömer revisorerna att HN till övervägande del vidtar åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans. Nämnden har i samband med beslut om ramfördelningen 2023 gett förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på åtgärder. Nämnden har under året beslutat om ytterligare åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans

Revisorerna bedömer även att HN till övervägande del upprättat fördelningsprinciper för sin budget med hänsyn till nämndens prioriterade mål och satsningar. Vid fördelningen av budget finns både en jämförelse med tidigare års budget samt senast kända utfall, som enligt vår bedömning ökar nämndens möjlighet att ta ställning till om fördelningen av budget är ändamålsenlig..

De skriver vidare att HN helt uppfyllt att säkerställa att nämnden erhåller löpande återrapporering om beslutade åtgärder och dess effekt. De kan i granskningen konstatera att hållbarhetsnämnden tagit del av återrapporering av de uppdrag som nämnden beslutat. Redovisningen av åtgärderna innehåller information om beräknad effekt och tidplan för när åtgärderna beräknas ge effekt.

Hållbarhetsnämnden lämnar följande kommentarer till rekommendationerna:

Fastställa nämndens fördelningsprinciper för budgetramen inklusive koppling till nämndens prioriterade mål och eventuella satsningar.

Svar:

Hållbarhetsnämnden har för avsikt att tydliggöra inför varje beslut kring ramtilldelning vilken fördelningsprincip som använts, och i de fall det är möjligt kommentera hur det påverkats av prioriterade mål och av eventuella satsningar

Patrik Stenvard (M)
Ordförande i regionstyrelsen

Annica Johansson
Ekonomidirektör

Jennie Forsblom (KD)
Ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden
sjukvårdsdirektör

Martin Andersson
Hälso- och

Alexander Hägg (M)
Ordförande i hållbarhetsnämnden

Jan-Olof Friman
Trafik-, kultur och folkhögskoledirektör